

APERITIEFGESPREK: SOCIAAL EN INCLUSIEF BELEID

ZONDAG 10 MEI 2015 – 10 tot 13 uur

Georganiseerd door N-VA Turnhout

Plaats: Roosekes Breem – De Breem 9 – 2350 Vosselaar

Sprekers:

Mevr. Tine van der Vloet (Vlaams parlamentslid – zetelend in verschillende commissies w.o. Armoede, Gelijke kansen en Welzijn)

en **Mevr. Elke Sleurs** (Staatssecretaris voor Gelijke kansen, Armoedebestrijding, Personen met een beperking, Fiscale fraude, Wetenschapsbeleid)

• **MEVR. ELS BAETEN** (Turnhout), provincieraadslid voor N-VA, heet iedereen welkom.

• **MEVR. TINE VAN DER VLOET**

Tine legt zich binnen de commissie Welzijn vooral toe op personen met een beperking.

Het is belangrijk om met collega's van verschillende commissies goed te overleggen om tot een behoorlijk inclusief beleid te komen. Bv. schoolvervoer voor kinderen met een beperking is niet enkel een aangelegenheid voor de commissie Onderwijs, maar ook voor de commissie Mobiliteit. Zo is tv-ondertiteling voor doven en slechthorenden ook een zaak voor de commissie Media ...

Enkel door onderbouwd onderling overleg kan een **inclusievere samenleving** tot stand komen.

Tine legt uit:

OP VLAAMS NIVEAU

1. Welzijn: Decreet PVF (PersoonsVolgende Financiering)

Het Decreet PVF, dat een impact heeft op hoe elke persoon met een beperking ondersteuning krijgt, werd op het einde van de vorige legislatuur gestemd en wordt nu verder uitgewerkt.

• **Waaruit bestaat het nieuwe systeem?**

2 'trappen'. Je krijgt:

- ofwel trap 1: Het basisondersteuningsbudget (BOB): 300 euro;
- ofwel trap 2: Ondersteuning (= rugzakje) voor mensen met een zwaardere zorgnood. Dat is de zorg die men nu krijgt in een voorziening of via het Persoonlijke-AssistentieBudget (PAB).

• **Waar kan men het basisondersteuningsbudget voor gebruiken?**

- Voor de inkoop van Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Daarvoor betaalt men enkel de cliëntbijdrage. Ter info, de cliëntbijdrage voor Rechtstreeks Toegankelijke Hulp in 2014 bedroeg: voor begeleiding 5,05 euro, voor dagopvang; 9,60 euro, voor verblijf: 24,14 euro.
- Voor de inkoop van elke andere mogelijkheid van zorg die je zelf kan bepalen bv. dienstencheques, thuishulp, thuisoppas, het inhuren van assistentie-uren, ...

• **Voor wie verandert er iets?**

Iedereen die nu op een wachtlijst voor zorg staat, krijgt minstens het basisondersteuningsbudget, gefaseerd ingevoerd (zie onderstaande tabel).

Ongeveer 5.000 extra mensen met grotere zorgzwaarte worden geholpen met een budget uit trap 2. Dit zijn dus 5.000 mensen bovenop de mensen die nu al geholpen worden.

Doordat het nieuwe systeem vraaggestuurd werkt, zullen waarschijnlijk bovenop die 5.000 mensen nog anderen kunnen worden geholpen.

• **Wie krijgt het basisondersteuningsbudget en wanneer?**

Tijdstip	Aantal mensen	Wie?
Sep. 2016	± 7.500	volwassenen, nu aangemeld op de wachtlijst
Jan. 2017	± 4.000	minderjarigen, nu aangemeld op de wachtlijst
Sep. 2017	± 9.500	- minderjarigen met verhoogde kinderbijslag van 12 punten of meer. - 21-25-jarigen met op 21 jaar een verhoogde kinderbijslag van 12 punten of meer en erkend voor een integratietegemoetkoming van categorie 3 of hoger.

Al deze mensen krijgen het BOB enkel indien ze geen gebruik maken van trap 2.

• **Wat moet u nog weten?**

- De bestaande integratietegemoetkoming en inkomensvervangende tegemoetkoming staan los van dit nieuwe beleid. Met andere woorden deze blijven gewoon bestaan.
- Ook het hulpmiddelenbeleid staat los van dit nieuwe beleid en blijft dus bestaan.

2. Welzijn: VIPA-middelen (Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden)

De VIPA-middelen zijn het systeem waarmee de Vlaamse overheid een deel van de investeringen op zich neemt, waarmee het zorgpatrimonium wordt uitgebouwd.

Dit systeem blijkt niet optimaal te werken (cfr. niet toekennen van VIPA-middelen aan den Leeuweric in 2015).

Het probleem met VIPA is **tweeledig**:

- Het eerste probleem is **budgettair**; het neemt een hele hap uit de beschikbare middelen, ook omdat met de staatshervorming in dit kader overgedragen bevoegdheden overkomen, met slechts een deel van de daaraan verbonden middelen.
- Daarnaast is er ook het **technische** aspect. Dat heeft te maken met de nieuwe ESR-regels (Europees Stelsel van Rekeningen); van Europa moeten al de uitgaven in dit kader direct in het boekjaar opgenomen worden, terwijl dit in het verleden gespreid over de jaren gebeurde. Aangezien er ook vanuit Europa naar een begrotingsevenwicht moet gegaan worden, dienen alle uitgaven goed in 't oog gehouden te worden.

VIPA is niet de enige manier om gebouwen te financieren. Uit een VIPA-studie van 2013 werd immers geconcludeerd dat een infrastructuur die gebouwd is zonder een investeringssubsidie goedkoper is dan een infrastructuur die met subsidie is gebouwd.

Door naar **andere manieren van financieren** te kijken, moeten we trachten te investeren in stenen zonder daarom overheidsmiddelen aan te spreken. Een voorbeeld is Pegode vzw; een vzw die zich enorm toelegt op toegankelijke woningen voor personen met een beperking (<http://www.pegode.be/>). Onlangs bekeken zij om de samenwerking met SVK's (sociale verhuurkantoren) uit te bouwen. Kort gezegd komt het erop neer dat de SVK's aangepaste gebouwen inhuren. Een projectontwikkelaar zet een project, verhuurt aan SVK, de gemeente waar ze bouwen ziet sociaal objectief dichter komen, de mensen kunnen goedkoop inhuren, de Vlaamse VIPA-middelen moeten niet worden aangesproken.

--> een win-win-win dus.

Bart Smans, parlementair medewerker van Tine, zetelt in het DB van SVK Turnhout, en zal vragen om binnenkort een gesprek aan te gaan met Pegode.

Indien er voldoende private middelen in stenen wordt geïnvesteerd, is er het voordeel dat de Vlaamse overheid middelen kan vrijmaken om in de zorg zelf te investeren. Dat is broodnodig!

Tine haalt nog een prachtig voorbeeld aan van een privé-initiatief: Villa Piepin in Balen dat onlangs opstartte als inclusie-opvang voor kinderen tot 12 jaar (zowel met als zonder beperking) en tevens zorgboerderij gericht op volwassenen met een beperking.

3. **Onderwijs: M-decreet**

Ook in het onderwijs zijn er met de invoer van het M-decreet enkele veranderingen op til; de opzet is ook hier om een meer inclusieve samenleving te bekomen voor mensen met een beperking.

• **Wat houdt het M-decreet in?**

Dit decreet verplicht de scholen om meer aandacht te besteden aan hun zorgbeleid en oog te hebben voor de specifieke onderwijsbehoeften van haar leerlingen. De opmaak en uitvoering van het zorgbeleidsplan zal dus niet meer afhankelijk zijn van de bereidwilligheid van scholen of inspanningen van de ouders. Het moet een vaste waarde zijn en geïntegreerd worden in het takenpakket van elke leerkracht die iedere leerling, tijdelijk of permanent, de zorg biedt die nodig is.

Het decreet zet de **poort open naar een meer inclusief onderwijs**, het doel is meer leerlingen in het reguliere onderwijs te houden en minder leerlingen te laten doorstromen naar het buitengewoon onderwijs en anderzijds meer leerlingen uit het buitengewoon onderwijs te verwelkomen in het reguliere onderwijs.

De waarborgregeling garandeert het behoud van de huidige ondersteuningsmiddelen. Er kan een **verschuiving van vrijgekomen middelen plaatsvinden van het buitengewoon naar het gewoon onderwijs maar er zullen geen middelen verdwijnen**.

Vanaf volgend schooljaar, september 2015, gaat het decreet van kracht en zullen de eerste veranderingen doorgevoerd worden. Veel ouders maken zich zorgen over de impact van het decreet op de onderwijspraktijk maar er is geen reden tot bezorgdheid. **Aangezien buitengewoon onderwijs zeker blijft bestaan** en niet alle leerlingen voor het gewone onderwijs zullen kunnen of willen kiezen, zal de **impact in de praktijk niet voor iedereen even voelbaar** worden.

• **Wat verandert er concreet?**

- **Scholen worden verondersteld in de eerste plaats een brede preventieve basiszorg aan te bieden** zodat ze kunnen tegemoetkomen aan een zo breed mogelijk scala aan zorgbehoeften bij leerlingen. Er moet dus meer op maat en op behoefte van de leerling gewerkt worden. Dit betekent dat leerkrachten in hun dagelijkse lespraktijk alert moeten zijn op de verschillende noden van de kinderen en trachten hier op een zo efficiënt mogelijke manier op in te spelen. Een goed klasmanagement zal hierin – nog meer dan vroeger – een bepalende rol spelen.
- **Wanneer er nood is aan verhoogde zorg, voorziet de school deze zorg** onder de vorm van remediërende, differentiërende, compenserende en dispenserende maatregelen, ook gekend als Sticordi-maatregelen. Om in aanmerking te kunnen komen voor deze verhoogde zorg, hoeft een leerling – in tegenstelling tot vroeger – niet in het bezit te zijn van een of ander attest.
- **Wanneer de leerling nood heeft aan een uitbreiding van zorg, wordt het CLB geraadpleegd.** Zij starten het proces van de handelingsgerichte diagnostiek. In overleg met ouders en school wordt bepaald welke bijkomende zorg er nog nodig is voor de leerling en hoe daaraan tegemoet zal gekomen worden door ouders en/of school.
- **De nood aan uitgebreide zorg kan dus geen automatische doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs meer inhouden.** Het gewone onderwijs wordt geacht in staat te zijn om deze leerlingen te begeleiden in het gemeenschappelijk curriculum en met hen alle fasen van het zorgcontinuüm te doorlopen. De bedoeling is dat er minder leerlingen onnodig doorverwezen worden naar het buitengewoon onderwijs en leerlingen uit het buitengewoon onderwijs de kans te geven om deel te nemen aan het gewone onderwijs. Dit alles wel binnen redelijke aanpassingen en met het oog op het volgen van het gemeenschappelijk curriculum.

In het buitengewoon onderwijs zullen de types 1 en 8 vallen onder het type basisaanbod. Leerlingen in dit type zullen om de twee jaar geëvalueerd worden om te bekijken of zij, met extra ondersteuning, het gewone onderwijs kunnen volgen.

Deze leerlingen krijgen hun hulp in het gewone onderwijs 'mee' vanuit het buitengewoon onderwijs, dat de nodige expertise heeft.

Bijkomend wordt een type 9 opgericht in het buitengewoon onderwijs, waar leerlingen met ASS (autismespectrumstoornis) terecht kunnen. Deze leerlingen werden tot nu toe ondergebracht in verschillende types.

Een leerling met een beperking krijgt, dankzij het decreet, inschrijvingsrecht in het gewone onderwijs. Of deze leerling ook daadwerkelijk op de school kan starten, hangt af van de aanpassingen die gemaakt moeten worden en of deze als 'redelijk' worden beoordeeld. Wat er verstaan wordt onder 'redelijke aanpassingen' kan verschillen van school tot school. Wanneer een school van oordeel is dat de aanpassingen die nodig zijn buiten de mogelijkheden van de school vallen, moet zij een grondige motivatie kunnen voorleggen aan de ouders en verklaren waarom ze de aanpassing als onredelijk beschouwt.

4. Mobiliteit (De Lijn)

Het probleem bij De Lijn is dat ze in kleine steden en het buitengebied een al te dure aanbodstrategie hanteert die een te klein aantal reizigers bereikt. Dat blijkt uit een studie van onderzoeksbureau Timenco, in opdracht van De Lijn.

Vlaams minister van Mobiliteit **Ben Weyts werkt nu samen met alle stakeholders meer effectieve alternatieven uit**. In sommige belbusgebieden loopt de prijs voor De Lijn op tot 40 euro per reizigersrit. Met dit budget zouden beter uitgewerkte alternatieven mogelijk moeten zijn. Zo kan **de Lijn zich meer toeleggen op basismobiliteit** en kan een **combinatie van andere diensten ervoor zorgen dat er een beter vervoer voor personen met een beperking komt**.

Ondertussen werkt minister Weyts bij de Lijn wel aan een verlaging van de reserveringstijden en het aantal toegelaten rolstoelgebruikers op de bussen. De mensen die wel De Lijn kunnen gebruiken, moeten dit immers zo vlot mogelijk kunnen doen.

Ook de app met halte-aankondiging van De Lijn is een succes. Sinds de app in juni 2014 gelanceerd werd, steeg het aantal downloads spectaculair. Op deze manier kunnen een aantal mensen met een beperking makkelijker de bus nemen.

Als De Lijn zorgt voor basismobiliteit, moet er een oplossing komen om de 'missing links' in te vullen. Het kabinet legt zich nu toe op het uitvoeren van **het decreet betreffende het vervoer van personen met een beperking of een ernstig beperkte mobiliteit**. --> Verbetering van de dekking van het aangepast vervoer op aanvraag via Diensten voor Aangepast Vervoer (DAV).

Een voorbeeld van diensten die dit kunnen doen is Avira, een project **in samenwerking met Pegode vzw**. AVIRA staat voor 'Autodelen Voor Iedereen met Rolstoelvriendelijke Auto's'. Het doel van dit project is het delen van aangepaste (rolstoelvriendelijke) wagens met bewoners van een woon- en zorgcentrum. De wagens staan ook ter beschikking van de buurt. Daarnaast kunnen particulieren met een rolstoelvriendelijke wagen ook instappen in dit project. Tegen eind 2015 wil Autopia minstens 30 autodeelprojecten opstarten bij voorzieningen en 10 à 15 bij individuen.

Een mooi lokaal initiatief in onze regio is de Rolmobiel, waarbij 27 gemeentes onder de koepel van Welzijnzorg Kempen vervoer aanbieden voor mensen met een beperking. Lokaal kunnen immers heel wat dingen hiervoor worden uitgewerkt. Voor Rolmobiel kunnen de gemeentes inzetten op openbaar vervoer, er kan nagedacht worden over een systeem van taxicheques, dat in Antwerpen bijvoorbeeld het stadsbestuur voorziet, waardoor mensen met een beperking de helft van de kosten van hun vervoer terugbetaald krijgen via deze weg. Andere manieren zijn sociale tarieven voorzien voor zij die het nodig hebben. Hiermee komt Tine aan de link die ze wil leggen, namelijk dat **lokaal** ook heel wat kan gedaan worden voor **inclusiviteit**.

OP GEMEENTELIJK NIVEAU

Zoals hiervoor al aangehaald, zijn medewerking van de gemeente nodig bij projecten zoals dat van het bouwen van aangepaste woningen via het SVK of uitbouwen en uitwerken van alternatief vervoer via autoproject ...

Tine stelt hierbij nog dat iedereen altijd de mond vol heeft over de besparingen van de Vlaamse regering naar de gemeentes toe. Dit is vooral omdat wordt gefocust op wat wegvalt. Het is eigenlijk de bedoeling echter dat de sectorale subsidies worden geïntegreerd in het Gemeentefonds; die blijven immers ook deze legislatuur stijgen met 3,5%. Hiertegenover staan geen administratieve lasten zoals de gemeentes wel telkens voor al die aparte subsidies moesten vervullen. Doordat de gemeente, via dit Gemeentefonds, vrijer gelaten wordt wat de besteding van de middelen betreft, bekomt die dus heel wat meer autonomie. Het blijft hierbij uitermate belangrijk dat bij het uitzetten van het gemeentelijk beleid ook de **inclusiviteit** op de agenda wordt geplaatst.

Voorbeelden:

- Belangrijk is om te werken aan de toegankelijkheid van gebouwen, zowel bij nieuwbouw als bij bestaande infrastructuur. Dit dient niet beperkt te blijven tot gemeentelijke gebouwen; de gemeente kan hierbij ook bv. bij het afleveringen van bouwvergunningen rekening mee houden. De gemeente kan zich daarbij altijd laten bijstaan door specialisten zoals bv. vzw Tolbo, of door het Vlaams Expertisecentrum Toegankelijkheid (Entervzw.be).
- De gemeente kan ook een toegankelijkheidswandeling organiseren (werd in Turnhout reeds georganiseerd). Belangrijk is uiteraard dat de ondervonden problemen aangekaart worden en dat er ook effectief iets verandert. Die zaken worden best kort opgevolgd.
- Wanneer wegen worden aangelegd kan dat gecombineerd worden met het toegankelijk maken van **bushaltes** die erlangs liggen. (langs de Warande is hiervan een goed voorbeeld) Ook voor aanliggende **voetpaden**, ... kan/dient de gemeente maximaal rekening te houden met toegankelijkheid.
- **Toegankelijke openbare toiletten** ontbreken vaak; in de voorziening hierin en de aanduiding ervan kan de gemeente een belangrijke rol spelen.

Tine haalt ook nog aan dat staatssecretaris Elke Sleurs de fraude met parkeerkaarten voor mensen met een beperking gaat aanpakken. Ook belangrijk is dat voldoende en gespreide **parkeerplaatsen** worden voorzien voor deze mensen.

Wat je als gemeente ook doet, vergeet zeker niet de **mensen met een beperking** erbij te **betrekken** en te laten meedenken over een concept, laat hen testen of iets in de praktijk werkt! ... Want wanneer iets theoretisch haalbaar is, is dit in de praktijk vaak nog niet het geval.

DE LINKEN TUSSEN DE VERSCHILLENDE NIVEAUS

Belangrijk is dat, nu N-VA op verschillende niveaus mee aan tafel zit, er gebruik wordt gemaakt van de linken tussen de niveaus, ook op vlak van inclusief beleid (gemeente, provincie o.a. Els Baeten, Vlaams niveau o.a. Tine van der Vloet, Vera Celis, federaal niveau o.a. Elke Sleurs, Yoleen van Camp ...). Over problemen i.v.m. inclusief beleid mag Tine altijd aangesproken worden via: tinevandervloet.be

• MEVR. ELKE SLEURS

Elke schetst kort haar achtergrond: ze komt uit een groot Vlaams gezin met een Volksunie-signatuur. Ze is als gynaecologe verbonden aan het UZ Gent. Sociale betrokkenheid is voor haar heel belangrijk. Ze is als staatssecretaris bevoegd voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, Bestrijding van de fiscale fraude en Wetenschapsbeleid.

Elke over armoede en inclusie:

- Armoedebestrijding
- Gelijke Kansen
- Personen met een beperking

--> ze stelt vast dat deze 3 domeinen waarop ze werkzaam is vaak aan mekaar gekoppeld zijn.

1. Algemene cijfers

Vele Europese landen waaronder België hebben te kampen met een blijvende of stijgende armoedeproblematiek.

- **armoede wordt gemeten op basis van 3 indicatoren:**

1. armoederisico op basis van inkomen

In België --> 15% (algemeen cijfer)

Toch doet Vlaanderen het beter dan de andere gewesten:

Vlaanderen: 9%, kinderarmoede apart beschouwd: 1/10

Brussel: 34%, kinderarmoede apart beschouwd: 1/3

Wallonië: 19%, kinderarmoede apart beschouwd: 1/4

2. ernstige materiële deprivatie

In België --> 5%

3. huishoudens met zeer lage werkintensiteit

In België --> 14% (ter vergelijking: in Nederland: 10%)

- deze indicatoren vormen samen:

de Europese armoede-indicator '**risico op armoede of sociale uitsluiting**'

- cijfers op basis van EU-SILC 2013 enquête: (European Union Statistics on Income and Living Conditions)

- de Europese armoede-indicator 'risico op armoede of sociale uitsluiting' bedraagt in België: **20,8%**

- De cijfers lopen nog verder op bij enkele **risicogroepen** zoals eenoudergezinnen, ouderen, mensen met beperking, ...

- Volgens Eurostat is België er niet op achteruitgegaan sedert 2008. Maar dat wil niet zeggen dat het goed gaat. Men heeft het lang niet altijd in de hand (chronische ziekte, zelfstandigen zonder verzekering, gerechtelijke procedures bij bv. echtscheiding die enorm veel geld kosten, ...)

- in EU: 2010 - 2013: aantal personen met een risico op armoede of sociale uitsluiting steeg met ruim 4,5 miljoen.

Gevolgen van armoede, een inkomen dat niet volstaat om een menswaardig leven te leiden zijn divers:

- toegang tot kwaliteitsvolle huisvesting wordt bemoeilijkt
- noodzakelijke medische zorg wordt uitgesteld of zelfs geschrapt
- belangrijke basisbehoeften als water of elektriciteit worden onbetaalbaar
- kinderen: minder kans op degelijke opleiding met alle gevolgen vandien

...

Gevolgen van armoede blijven echter niet beperkt tot louter financiële tekortkomingen.

Armoede neemt de vorm aan van een **netwerk van uitsluitingen**.

2. Armoede bestrijding - algemene visie

- uitgangspunt: een **brede visie** op armoede

- armoede is een **multi-dimensioneel** probleem

- **vergt actie op verschillende beleidsdomeinen en politieke niveaus!**

- belangrijkste instrumenten in de strijd tegen armoede verdeeld over verschillende beleidsniveaus

- bijvoorbeeld op het vlak van de tewerkstelling, het onderwijs, de sociale economie, de

- maatschappelijke participatie, ...

- m.a.w. **doorgedreven samenwerking en een goede afstemming** van het gevoerde beleid op de verschillende beleidsniveaus zijn onontbeerlijk voor een sterk armoedebestrijdingsbeleid.

FEDERAAL: DERDE FEDERAAL PLAN ARMOEDEBESTRIJDING

- plan streeft een **inclusief en preventief beleid** na dat leidt tot zelfredzaamheid
- nadrukkelijk ervoor zorgen dat de **sociale grondrechten gewaarborgd** worden

- **specifieke aandacht** voor
 - de bestrijding van kinderarmoede (onder meer bij alleenstaande ouders)
 - armoede bij personen met een migratie-achtergrond
- in juni 2015 aan de federale ministerraad voor te stellen
- voorafgaand consultatie over het ontwerp van plan via het Belgisch Platform Armoedebestrijding
- elke bevoegde minister is verzocht om in zijn of haar beleidsdomein voldoende gerichte, specifieke en structurele maatregelen voor te stellen en uit te voeren om de armoedebestrijding vorm te geven en te monitoren

Een belangrijke realisatie (onder N-VA-regering) is de beslissing van de federale regering over de volledige besteding van de welvaartsenveloppe en de verhoging van de minimumuitkeringen.
(zie verder)

TWEEDE NATIONAAL PLAN KINDERARMOEDEBESTRIJDING (timing: najaar 2015)

- *tweede nationaal kinderarmoedebestrijdingsplan* moet opgesteld worden
- **brede kijk** op het begrip kinderarmoede: **families die in armoede leven**
- in overleg met de regio's en de lokale besturen
- o.a. **Verklaring burgemeester tegen kinderarmoede**:
 - steden en gemeenten samen met lokale partners en in overleg met de andere beleidsniveaus stimuleren om op een planmatige manier acties te ontwikkelen om kinderarmoede op te sporen en te bestrijden.

Hoe de armoede bestrijden?

Armoede is een **veelzijdig probleem** dus aanpak op verschillende domeinen is nodig. Bv.:

- **tewerkstelling** biedt een belangrijke buffer tegen armoede:
 - o mensen kunnen hun (inkomens-)positie in de samenleving namelijk zelfstandig versterken
 - o nood aan bijkomende inkomensondersteuning wordt kleiner
 - o aanbod aan kwalitatieve en duurzame jobs is hierbij van groot belang
 - o erop toezien dat het aantal 'werkende armen' daalt
 - o door o.a. activeringsbeleid dat voldoende is afgestemd op de kenmerken van specifieke doelgroepen
 - o langdurig werklozen en mensen die ver van de arbeidsmarkt staan, verdienen daarvoor bijkomende aandacht
- ons systeem van uitkeringen en vervangingsinkomens terug afstemmen op **de reële behoeften van de rechthebbende** (minimum moet omhoog: op niveau van Europese armoededrempel)
- hervorming van het **belastingstelsel** naar een eerlijker, eenvoudiger en transparanter systeem met meer oog voor de situatie van de laagste inkomensklassen (en strijd tegen belastingontduiking)

1. Welvaartsenveloppe

- welvaartsenveloppe 100% ingevuld (i.t.t. slechts 60% Di Rupo)
- = aanzienlijk budget: **320 mio EUR in 2015 en 627 mio EUR in 2016**
- geleidelijke **verhoging van de laagste sociale uitkeringen** tot Europese armoedegrens
- prioriteit voor de groep met het hoogste armoederisico:
- **is verhoogd met 2% richting Europese armoedegrens** (1.074)
 - lage pensioenen
 - leefloon
 - inkomensvervangende uitkering voor personen met een handicap
 - = meer dan vorige regering
- Dit is sociaal beleid:
veel andere partijen hebben de verhoging van de sociale minima tot de Europese armoedegrens al langer in hun partijprogramma staan en met dure eden in vorige regeerakkoorden neergeschreven.
Wij doen wat we zeggen en maken hier ook effectief werk van!

2. Werkloosheidsval aanpakken

- vermijden dat deze kwetsbare groepen gevangen zitten in een werkloosheids- of inactiviteitsval:
 - door een **extra belastingvermindering op de laagste lonen**
 - waardoor ze netto meer koopkracht overhouden
- **extra jobs** creëren en **werken lonend maken** = armoede **structureel** aanpakken
- wie niet kan werken of wie geen werk vindt, laten we niet aan hun lot over, maar voorzien we in een hogere en armoedebestendige sociale uitkering.

3. Automatische rechtentoekenning

- **Handiflux**: Stoppen met om de 3 jaar formulieren in te vullen. Eens geregistreerd, automatisch doorstromen naar andere niveaus.
- **Netwerk van Federale Armoedeambtenaren**: heel wat expertise met betrekking tot de technische modaliteiten die nodig zijn om een recht automatisch toe te kennen.
- automatische rechten, die kunnen worden toegekend, **in beeld brengen**.
- om die automatische rechtentoekenning ook reëel in te vullen, zal het Netwerk **een tijdsplan** uitwerken.
- bestaande **sociale tarieven** in het kader van energie, telecom en mobiliteit zullen waar mogelijk automatisch worden toegekend.

4. Onderhoudsuitkering bij echtscheidingen

- **eenoudergezinnen lopen tweemaal meer risico** om in armoede te belanden dan koppels met of zonder kinderen
- **alleenstaande vrouwen**: snelst groeiende groep
- scheiden is dus een belangrijke oorzaak van verarming
- een 'alimentatiecalculator'
- in de praktijk: wordt nu al vaak de calculator van de Gezinsbond gebruikt.
 - onder meer in West-Vlaanderen is dat de standaardpraktijk
 - gebruik van die calculator is wettelijk niet verplicht
- **voorbeeld**:
Gezinsbond legde een anonieme casus voor aan 12-tal verschillende familierechters van verschillende arrondissementen. Resultaat: zeer uiteenlopende interpretaties, met als gevolg zeer uiteenlopende uitspraken, volledig afhankelijk van waar desbetreffenden hun verblijfplaats hebben:
 - één: moeder moest aan de vader betalen
 - anderen: geen van beide ouders moest iets aan de ander betalen
 - nog anderen: verplichtten vader tot onderhoudsbijdragen kinderen
- in samenspraak met minister van Justitie:
 - **herziening art. 203bis van het Burgerlijk Wetboek**
 - studie universiteit Antwerpen: hoe systeem rechtvaardiger en correcter maken??
 - rechter het onderhoudsgeld moet berekenen op basis van het inkomen van het eenoudergezin
 - buitengewone kosten - tandarts, bril, operatie - verdeeld worden volgens het inkomen van de ouders en dus niet zomaar fiftyfifty

5. Housing First - Winteropvang

- Zoeken naar structurele oplossing = gestart in 2014. Nu te evalueren.
- Bestuderen: eerst zorgen voor onderdak en dan proberen tot reïntegratie in de maatschappij.

6. Minimumpensioen

- een volledige loopbaan voltijsds gewerkt:
recht op een minimumpensioen dat minstens 10 % hoger is dan armoededrempel
- = nadelige gevolgen van een gemengde loopbaan werknemer/zelfstandige voor het minimumpensioen weggewerkt

7. Financiële drempels in de gezondheidszorg

- wegwerken van financiële drempels die de toegang tot de gezondheidszorg voor bepaalde categorieën van de bevolking belemmeren of uitstel van de nodige zorg veroorzaken
- concreet: tijdens deze legislatuur werk maken van:
 - progressief toekennen vanaf 1 juli 2015 van het recht op (verplichte) derdebetalersregeling bij de huisarts
 - uitbreiding van het verbod op ereloon-supplementen in twee- of meerpersoonskamers naar daghospitalisatie
 - uitbreiding van de maximumfactuur voor psychiatrische patiënten in langdurig verblijf
 - automatische rechtentoekening
 - versterking van de tariefzekerheid
 - verstrekken van transparante informatie over de financiële implicaties v. zorg

8. Inschakelingsuitkering en personen met een handicap

- 1.185 personen met een ernstige handicap verliezen hun inschakelingsuitkering
- recht op een vervangingsinkomen en integratie-uitkering
- vanaf september: jongeren tot hun 21ste: bewijs voorleggen dat ze een opleiding met vrucht hebben afgerond: de zogenaamd diplomavereiste
- Tot de groep die haar inschakelingsuitkering verliest, horen 1.185 mensen die omwille van hun handicap – 66 procent of meer – heel moeilijk werk kunnen vinden, maar zij krijgen dus een vervangingsinkomen
- DG Han: dossiers zijn prioritair behandeld

9. Publiek-private samenwerking stimuleren

Vb. App 'On Wheels': goed initiatief !!!

10. Gelijke Kansen op de arbeidsvloer

Discriminatie van de sectoren aanpakken (cfr. handvest)

- meerderheidsresolutie N-VA

3. Europa

- 2010: nieuwe economische langetermijn- strategie voor de Europese Unie in werking gesteld
 - = een tienjarenplan voor groei en werkgelegenheid waarmee de Europese Unie, in partnerschap met haar lidstaten, de crisis te boven wilde komen.
 - **EU2020** streeft naar een **slimme, duurzame en inclusieve economie** in een snel veranderende wereld.
 - EU-landen moeten samen werken aan **vijf ambitieuze doelstellingen**:
 - werkgelegenheid - productiviteit
 - sociale samenhang
 - innovatie
 - onderwijs
 - klimaat - energie
 - ieder EU-land: nationale doelstellingen op elk van deze gebieden.
- ➡ tegen 2020 **ten minste 20 miljoen minder mensen** te tellen die slachtoffer van armoede en sociale uitsluiting zijn of dreigen te worden in Europa.

Personen met een beperking

- Wat houdt de federale bevoegdheid 'personen met een beperking' juist in?
 - UN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap
 - 'Handistreaming'
 - Automatische toekenning sociaal tarief gas en elektriciteit
 - Controle op parkeerkaarten
 - Inschakelingsuitkering
 - On Wheels
- > voorbeeld samenwerking sector, bedrijven, overheid (ES)

- toegankelijkheid arbeidsmarkt
zie project Antwerp Mx School i.s.m. bedrijven en overheid (ES)
- Handiflux: <https://www.n-va.be/nieuws/meer-personen-met-een-beperking-krijgen-meer-sociale-rechten-automatisch-toegekend>

• MOGELIJKHEID OM VRAGEN TE STELLEN

- **Vraag aan Elke Sleurs:** i.v.m. administratieve vereenvoudiging
E-pathologie: nu om de 3 jaar aanvraag indienen om kinesithérapie terugbetaald te krijgen. Dit klopt niet!
Antw. Elke: volgens arbeidsinvaliditeit (handvest VN): wat kan iemand wel nog?
Samen met M. De Block wordt het volledige systeem herbekeken: automatisch rechten toekennen.
Tommelein, De Block, Sleurs: samen sociale fraude aanpakken!
- **Vraag aan Tine van der Vloet:** nieuwe wetgeving (trap 1 en trap 2)
Mobiliteitsvraagstuk: mindermobielen centrale met vrijwilligersdienst; vrijwilligers die steeds minder te vinden zijn. Hoe dat oplossen?
Antw. Tine:
 - blijvend oproep doen voor vrijwilligers
 - maatschappij moet anders gaan denken
 - lokale besturen moeten hiertoe bijdragen door bv. vrijwilligers extra in de bloemetjes te zetten⇒ Er wordt bekeken hoe dat probleem kan aangepakt worden!
- **Vraag:** i.v.m. Thuishulpdienst met PersoonsVolgende Financiering:
= moeilijk te organiseren voor sommigen omdat ze gaan werken en de assistente niet kan komen buiten hun werken.
Antw. Tine: zelf assistent aanspreken (uren zijn soms inderdaad met thuishulp een probleem)
Antw. Elke: PersoonsVolgende Financiering: trap 1: algemeen streven naar een zo klein mogelijk forfait.
Trap 2: zo groot mogelijk, vnl. op individu werken! (per persoon)
N-VA trekt hier het hardst aan de kar maar ondervindt veel tegenkanting (cfr. Kinderopvang uit zuil gehouden, Mutualiteit er trachten tussenuit te halen ...)
⇒ Lange termijn, maar kracht van verandering is bezig!
- **Vraag:** bezorgdheid van ouders van kinderen met een handicap:
Wat zijn de mogelijkheden voor opvang? Als mensen daarover info opvragen, kan men voor hen niks doen, want er zijn nog 20.000 wachtenden voor hen, zo wordt gezegd.
Hoe ondersteunt het beleid dergelijke private initiatieven?
Antw. Tine: PVF draagt hiertoe bij. Gipso en Pegode vzw begeleiden mensen met vragen daaromtrent, vb. Vraag van mensen: kind wil gaan samenwonen met mensen met autisme, onder begeleiding, overdag werken ... Gipso tracht dit mee uit te werken.
Ook bv. Inclusie Invest investeert mee in privé-initiatieven. Ook vanuit Van Deurzen kunnen subsidies aangevraagd worden voor privé-initiatieven.
Met PVF: regie zelf in handen nemen, bv. 4 mama's helpen poetsen, dus budget kan anders gespendeerd worden. (Cfr. Think out of the Box vzw).
- **Vraag:** ondersteuning vanuit beleid i.v.m. knowhow?
Antw. Elke: aan de structuren duwen is een must! Maar mutualiteiten houden dat nog sterk tegen ten voordele van hun eigen belang! N-VA blijft hameren op verantwoordelijkheid van Van Deurzen!
Antw. Els Baeten: N-VA heeft bv. Vlaams Nationaal Ziekenfonds!
- **Vraag:** inkapseling van OCMW in gemeente. Men is daar bang voor. Is dat wel goed voor het sociaal beleid?
Antw. Elke: Liesbeth Homans is daarmee bezig.
Er zal zeker nog een sociaal beleid zijn en het zal goed uitgewerkt worden!
OCMW-wet zit federaal, dus er is nog veel werk om dat op regionaal niveau ook te kunnen aanpakken.

⇒ Ontkennen dat er geen sociaal beleid meer zal zijn, zoals wel eens vanuit andere hoek wordt voorgehouden!

⇒ Er zal een meer efficiënte structuur komen op vlak van sociaal beleid!

Het zal moeten worden: lokaal (gemeente) ⇒ Vlaams ⇒ Europees (m.a.w. afschaffing van de provincies)

Antw. Vera Celis, burgemeester van Geel: positief qua integratie van OCMW in gemeente in Geel.

⇒ Geel: pilootgemeente BBC (Beleids- en BeheersCyclus Gemeenten, OCMW's en Provincies).

Voordeel voor Geel: deze legislatuur: niet beheer- en beleidscyclus

1/week schepencollege, 1/maand schepencollege + Vast Bureau, managementteam

2017: ernaar streven sterk verweven te zijn (gemeentesecretaris ook daar secretaris ...)

Integratie zal er zijn (230 leefloners)

Zorg voor zwakkeren is er zeker in Geel.

Pilootfunctie vanuit Geel voor omgeving: zeer positief!

- **Vraag Erwin Brentjens** (werkt in scholengroep met 3.000 personeelsleden): i.v.m. M-decreet, maatregel voor mensen met beperking in gewoon onderwijs:

- Nu bij einde schooljaar: type 8-inschrijvingen is sterk verminderd t.o.v. vorige jaren: afwachtende houding omdat op 1 september ook een aantal kinderen (die anders in Bijz. Onderwijs zouden terechtkomen) in het gewoon onderwijs terechtkunnen.

- Hier stelt men zich toch vragen! Paramedische ondersteuning nodig? Vraag: kunnen scholen sommige kinderen weigeren? Gaan er geen concentratiescholen ontstaan?

Antw. Vera (lid commissie Onderwijs): ook vraag voor Vlaams Parlement.

In Nederland gebeurt het omgekeerd: daar stelt men de vraag: waarom wordt een kind niet opgenomen in een gewone school?

Vb. In Geel: directeur had zelf kind met spina bifida; hij had oog en oor voor mensen met een beperking.

Ook bv. dove kinderen konden/kunnen in de school terecht, terwijl bv. in bepaalde Antwerpse scholen de deuren dichtblijven voor sommige kinderen met beperking.

Welke kinderen komen terecht in buitengewoon onderwijs? Soms door sociaal-economische achtergrond, door taalachterstand ... Zij horen daar echter niet thuis, maar wel in het regulier onderwijs. Bijzonder onderwijs dient voor kind met bijzondere zorg. Draagkracht van de school moet overwogen worden. School A is anders dan school B, de ene school zal een kind met een welbepaalde beperking beter kunnen opvangen dan een andere school.

Leerlingen van buitengewoon onderwijs naar regulier onderwijs: school krijgt de middelen mee. Maar hoe gaan leerkrachten die niet van buitengewoon onderwijs komen daarmee om?

Bezorgdheid: moeten lerarenopleidingen aangepast worden? Moeten leraren ondersteund worden?

Zeker ook rekening houden met leeftijd van leerkracht: kan men van een jonge leerkracht van 21 jaar al verwachten dat die al die vaardigheden onder de knie heeft?

Antw. Kathleen Krekels (lid commissie Onderwijs): M-decreet: gewoon – buitengewoon onderwijs: beide een sterk uitgebouwde basis!

Inclusie: met het oog op: binnen redelijke aanpassing (school moet dit kunnen verwezenlijken binnen redelijke inspanningen) gemeenschappelijk curriculum bereiken: het kind kan dit bereiken zoals andere kinderen dat kunnen bereiken.

Kan school dat verwezenlijken? Als die school dat niet kan, is het de plicht om dat ook zo aan de ouders te zeggen en hen te overtuigen dat buitengewoon onderwijs beter aangepast is voor dat kind.

Bedoeling is NIKS forceren!

Antw. Elke: heeft veel te maken met maatschappijvisie: bv. haar vader gaf les in bijzonder onderwijs (landbouw). Zo heeft zij ook de kans gekregen om die wereld te leren kennen.

Ze had een adoptiezus die zwaar verminkt was en naar dezelfde school als zijzelf ging. Op een dag kwam een moeder van een ander kind bij de school klagen dat haar kind 's nachts niet kon slapen o.w.v. dat 'monster'. Als de school destijds daarop had ingegaan, zou haar zus niet dezelfde kansen gekregen hebben die ze nu kreeg ...

⇒ Dat was reeds in die tijd een sterk inclusiebeleid!

• **MEVR. ELS BAETEN** dankt de sprekers en alle aanwezigen.